בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **א'**, **י"א** ב**ניסן** תשס"ג (**13** ב**אפריל**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

... מי אני ומה אני?

למדוני מוריי, לפני שנים רבות, כי תאי גוף האדם מתחלפים כל 7 שנים. הדבר סיקרן אותי מאד. מה פירוש הדבר? האם אני איש חדש כל שבע שנים? אני משהו אחר ממה שהייתי? איך אני אדע מי אני ומה אני? אזי, מיד באה הבשורה המרגיעה. אל דאגה - תאי המוח לעולם לא מתחלפים. ותאי המוח הם האחראים לתפקוד של כל איבר וכל תא של הגוף. [זהו הפן הטוב בעובדה שתאי המוח אינם מתחלפים. הפן השני – מחלות כגון אלצהיימרס] כתוצאה מ'שמירת המשמרת' ע"י תאי המוח, לא נוכל לטעון שמישהו אחר עשה את העבירה וכו'. אחריותינו האישית על מעשינו לא פגה – אין 'חוק התיישנות'.
אחרת, עלולים אנו לקום בוקר אחד, ולהסתכל במראה ולשאול את עצמנו – מי אני?!
מסתבר כי תקופת 7 השנים אינה מדוייקת. לכל סוג של תא יש אורך החיים שלו – יש שמתחלפים לאחר כמה שעות, ויש אחרי מספר ימים, או מספר חודשים. ויש תאים המחזיקים מעמד שנים. אך הרעיון הוא נכון. מבלי הברכה שאין תאי המוח מתחלפים, איך בעצם נידע מיום ליום מי אנחנו?

יש עוד כלי שהגוף משתמש בו כדי לשמור על זהותו. בתהליך של שכפול, התא ה'ישן' מוסר מידע גנטי חיוני לתא החדש כדי שההוא יידע מה היה תפקידו של קודמו ואיך הוא ביצע את משימותיו בחיים ה'קצרים' שלו. שוב, בלי מסירה זו, התא לא יידע לתפקד, לא יידע מיהו ומהו. ומה שנכון אודות תא אחד, נכון לכל הגוף כולו.

אזי, אין בעיה, מסתבר, בתהליכי שכפול התאים שבגוף.
אבל עַם?
זהו משהו אחר.

מה בדיוק ממלא את תפקידו של המוח? מה יכול להבטיח שהמסרים ה'גנטיים-אומתיים' נמסרים לדור החדש? כי הרי, בגוף העם, יש **כל הזמן** החלפות – תינוקות נולדים; אחרים, לא עלינו, נפטרים מן העולם. מהו המנגנון שיכול להבטיח שכאשר נעמוד בפני המראה בוקר אחד ונשאל את עצמנו – מי אנחנו? מה אנחנו? – שתהיה לנו תשובה?
לעם היהודי, תוחלת חיים ארוכה – בתנאי שהוא ינקוט בצעדים שיוכלו להבטיח שכל 'שכפול של יהודי' – יהודי חדש שיודע מאין הוא בא ולאן הוא אמור להגיע. אך חשוב מן הכל שהוא יודע מיהו בכלל.
כאן תפקידו המכריע של **ליל הסדר**. בתחילה, כשההורים עושים הרבה דברים 'מוזרים' בכדי לעורר את סקרנותו של הילד הקטן, הוא פותח עם 4 הקושיות. כאשר האבא עונה לו, "עבדים היינו...", הפעוט מתחיל לגלות שהוא חלק ממשהו גדול. הוא לא רק ילד, הוא שייך לעם שיש לו היסטוריה ארוכה ועשירה ושליהודים יש אמונה עמוקה בה' יתברך, שהוא עושה עִמָנו חסד לעד. עם זאת הילד עלול לפתח תחושה כי יש מספיק יהודים אחרים בעולם, מי בעצם צריך אותו?
בהמשך הסדר, תשובה מתגלית גם לשאלה זו. לאחר ה'שולחן עורך' – סעודה חגיגית ממש – מגיעה השעה לאכול את **קרבן הפסח** – היום, **האפיקומן**. את המצה הזו, שאחד הילדים הטמין אותה מוקדם יותר [לפני הסעודה] הוא – הילד – חייב עכשיו להחזיר אותה לשלחן. מבלי שיעשה זאת, אין הסדר יוכל להימשך!
במעשה זה, הילד מגלה כי הוא לא רק **חלק** ממשהו גדול, אלא שהוא **חיוני להמשך**! הסדר צריך אותו כדי להגיע לסיומו, העם היהודי צריך אותו כדי שהוא – העם - יוכל להשלים את יעודו.
זאת משמעות אחרת ללימוד שאנו אומרים כל בוקר לסיום תפילת הקרבנות: "רבי ישמעאל אומר, בשלוש עשרה מידות התורה נדרשת בהן." [אלה דרכים בהן חז"ל לומדים הלכה מתוך הכתוב בתורה]. ה- 7 של מידות אלה היא: "**מכלל שהוא צריך לפרט, ומפרט שהוא צריך לכלל.**"

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **א'**, **י"א** ב**ניסן** תשס"ג (**13** ב**אפריל**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שילוב חשוב זה של **כלל** ו**פרט** מתגלה לילד צעיר-הימים בכל שנה בליל הסדר. מכך הוא יודע "מי אני?"

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל